

Sygn. akt II W 433/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Chełmnie Wydział II Karny w składzie:

Sędzia: SSR Agata Makowska- Boniecka

Protokolant: sekr. sąd. Kamila Skorupska

przy udziale oskarżyciela publicznego KPP w C. ---

po rozpoznaniu w dniach 16 lutego 2016 roku, 17 maja 2016 roku i 26 sierpnia 2016 roku

sprawy z wniosku Komendy Powiatowej Policji w C.

przeciwko **T. L.**, synowi Z. i M. zd. R., urodzonemu (...) w S.

obwinionemu o to, że:

w dniu 24 lipca 2015 r. około godziny 20:50 w miejscowości Ż. droga krajowa (...) kierując po drodze publicznej zespołem pojazdów tj. samochodem ciężarowym marki M. o nr. rej. (...)XX wraz z naczepą o nr. rej. (...) będąc zobowiązanym przed wykonaniem manewru wyprzedzania, nie upewnił się, że kierujący jadący przed nim na tym samym pasie ruchu pojazdem V. (...) o nr. rej. (...) wraz z przyczepą o nr. rej. (...)RP wykonywał już manewr skrętu w lewo i doprowadził do zderzenia bocznego z tym pojazdem czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym dla A. C.,

to jest o czyn z art. 86 § 1 k.w.

orzeka:

I. uznaje obwinionego **T. L.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, stanowiącego wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. i wymierza mu za to, na mocy powołanego przepisu karę 800,- (osiemset) zł grzywny;

II. zasądza od obwinionego kwotę 80,00 zł (osiemdziesiąt złotych) tytułem opłaty sądowej i obciąża go zryczałtowaną równowartością wydatków poniesionych w sprawie w kwocie 100,00 zł (sto złotych) oraz częścią wydatków postępowania w kwocie 500,00 (pięćset złotych), a w pozostałej części wydatkami postępowania obciąża Skarb Państwa

Sygn. akt II W 433/15

UZASADNIENIE

W dniu 24 lipca 2015 roku około godziny 20:50 w miejscowości Ż. na drodze K- 91 miało miejsce zdarzenie drogowe, w którym uczestniczyli obwiniony T. L. kierujący zespołem pojazdów tj. samochodem ciężarowym marki M. o nr. rej. (...)XX wraz z naczepą o nr. rej. (...) oraz A. C. kierujący pojazdem V. (...) o nr. rej. (...) wraz z przyczepą o nr. rej. (...)RP. T. L. kierujący zespołem pojazdów tj. samochodem ciężarowym marki M. o nr. rej. (...)XX wraz z naczepą o nr. rej. (...) będąc zobowiązanym przed wykonaniem manewru wyprzedzania, nie upewnił się, że kierujący jadący przed nim na tym samym pasie ruchu pojazdem V. (...) o nr. rej. (...) wraz z przyczepą o nr. rej. (...)RP wykonywał już manewr skrętu w lewo i doprowadził do zderzenia bocznego z tym pojazdem czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym dla A. C.. Na skutek kolizji drogowej w samochodzie ciężarowym marki M. o nr. rej. (...)XX doszło

do uszkodzenia prawej strony przedniego zderzaka, prawych schodków kabiny, prawych drzwi, prawego przedniego narożnika, w samochodzie osobowym V. (...) o nr rej. (...) do uszkodzenia lewego lusterka, lewego boku, tylnego zderzaka z lewej strony oraz rozbicia szyby lewych drzwi, zaś w przyczepie o nr rej. (...)RP wyrwania tylnej lewej lampy oraz zdeformowania tylnego lewego narożnika. Na miejsce zdarzenia wezwano Policję, której funkcjonariusz w oparciu o oględziny obu pojazdów i ustne oświadczenia uczestników kolizji uznał winę kierującego samochodem ciężarowym marki M. o nr rej. (...)XX wraz z naczepą o nr rej. (...) oraz zaproponował mu mandat karny kredytowany w wysokości 500,- zł i 6 punktów karnych. Obwiniony skorzystał z prawa do odmowy przyjęcia mandatu.

(dowód: częściowo wyjaśnienia obwinionego – k. 35- 36, 53v- 54); zeznania świadka A. C. – k. 21- 22v, 54- 56, zeznania świadka T. D. – k. 24- 25v, 56v; zeznania świadka T. J.- k. 26- 27, 62v, notatka urzędowa – k. 1- 2v; opinia biegłego k. 69- 113 wraz z animacjami 3D (k. 68), zeznania świadka R. T.- k. 28 – 31, 55- 56v); tarcza tachografu M. (k. 11); szkic miejsca wypadku (k. 3), protokoły oględzin pojazdów (k. 4-12); protokół oględzin miejsca wypadku drogowego (k. 13), materiał poglądowy (k. 15-20).

Obwiniony T. L. (lat 26) mieszka w S., jest zatrudniony w przedsiębiorstwie Usługi (...), osiąga dochód w łącznej wysokości ok. 1360 zł, ma na utrzymaniu żonę i kilkumiesięczne dziecko. Według oświadczenia nie był karany (k. 35v i 53).

Obwiniony zarówno w toku postępowania wyjaśniającego, jak i na rozprawie nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że do zdarzenia doszło z winy kierującego pojazdem V. (...) o nr rej. (...) wraz z przyczepą o nr rej. (...)RP. Wskazał, że włączył lewy kierunkowskaz i po upewnieniu się, że nie jest wyprzedzany przez inny pojazd oraz że nic nie jechało z przeciwnego kierunku przystąpił do wykonywania manewru wyprzedzania w/w zestawu pojazdów. W momencie kiedy wyprzedzał ciągniętą lawetę, a przód jego samochodu zrównał się z tyłem samochodu V., kierujący nim, poruszając się po prawym poboczu drogi, bez żadnej wcześniejszej sygnalizacji nagle skręcił w lewo i doprowadził do zderzenia obu pojazdów.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił częściowo w oparciu o dowód z wyjaśnień obwinionego, zeznań świadków A. C., T. D., T. J. oraz R. T. oraz dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy w postaci notatki urzędowej oraz opinii biegłego.

Sąd dał wiarę zeznaniom tychże świadków, albowiem brak było podstaw, by kwestionować treść ich zeznań, gdyż poza wewnętrzną spójnością, wyróżniały się one także tym, że układały się one w logiczny, uzupełniający się ciąg.

Sąd uwzględnił dokumenty zgromadzone w sprawie w postaci notatki urzędowej, protokołów oględzin pojazdów i miejsca zdarzenia, dokumentacji fotograficznej i szkicu miejsca wypadku nie znajdując podstaw do podważenia waloru jej wiarygodności.

Sąd uznał za miarodajną opinię biegłego z zakresu ruchu drogowego H. T. (...) Biuro ekspertyz kryminalistycznej rekonstrukcji wypadków drogowych co do ustalenia przyczyn kolizji z dnia 24 lipca 2015 roku, tj. przedwypadkowego położenia pojazdów, w którym miejscu drogi doszło do zderzenia się pojazdów; czy uczestnicy zdarzenia popełnili nieprawidłowości w taktyce jazdy; jeżeli tak, to jakie; czy samochód marki V. (...) był przystosowany do ciągnięcia lawet dwuosiowej wraz z pojazdem; czy samochód marki V. (...) powinien być wyposażony w przedłużone lusterka zewnętrzne; czy kierowca V. mógł nie zauważyć wyprzedzającego go pojazdu ciężarowego; z jaką prędkością poruszały się pojazdy, którymi kierowali T. L. i A. C. oraz który z uczestników ruchu swym zachowaniem bezpośrednio przyczynił się do kolizji drogowej.

Oceniając wyjaśnienia złożone przez obwinionego Sąd stwierdził, że nie można im dać wiary w zakresie zachowania samego obwinionego, jak i przyczyn kolizji. Stoją one bowiem w oczywistej sprzeczności z analizą zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, głównie zaś z zeznaniami świadków A. C., T. D., T. J. oraz R. T. oraz opinią biegłego. Sąd uznał je za przyjętą linią obrony mającą na celu wyłącznie uchronienie się przed groźącą odpowiedzialnością.

Zebrany materiał dowodowy, w tym wyjaśnienia samego obwinionego wskazują, że w dniu 24 lipca 2015 r. około godziny 20:50 w miejscowości Ż. droga krajowa (...) doszło do kolizji drogowej, w której uczestniczyli obwiniony T. L. kierujący zespołem pojazdów tj. samochodem ciężarowym marki M. o nr rej. (...)XX wraz z naczepą o nr rej. (...) oraz A. C. kierujący pojazdem V. (...) o nr rej. (...) wraz z przyczepą o nr rej. (...)RP. Okolicznościom tym żadna z osób nie zaprzeczyła. Znajdują one ponadto potwierdzenie w sporządzonej przez funkcjonariusza policji przybyłego na miejsce zdarzenia notatce urzędowej /k. 1/. Kluczowe w sprawie było ustalenie przyczyn zdarzenia, co związane było z tym, że obwiniony T. L. i A. C. przedstawili sprzeczne i wykluczające się wzajemnie wersje przebiegu zdarzenia.

Z zeznań A. C. wynika, że tego wieczoru jechał do lakiernika T. D.. W oddali widział za sobą samochód ciężarowy i odpowiednio szybciej zaczął hamować i włączył kierunkowskaz. Wyjaśnił, że tą trasą jeździ dość często i wie, że jest to ruchliwa droga. W lusterku widział, że pojazd się zbliża, zjechał do lewej krawędzi, do środka jezdni, włączył kierunek i skręcił. W ostatniej chwili zorientował się, że ten pojazd z tyłu w niego uderzy, reakcji nie mógł zrobić żadnej. Przed zamiarem skrętu w lewo jechał z prędkością 70 km/h, odpowiednio wcześniej wyhamował do zera, bo lewoskręt jest 90 stopni. Wskazał, że kierunkowskaz włączył ok. 150 m od wjazdu do posesji lakiernika / k. 21- 22v, 54- 56/.

Świadek R. T. zeznał, że ślady blokowania kół, jakie pozostawił obwiniony wskazywały na to, że rozpoczął hamowanie będąc jeszcze na swoim pasie ruchu, następnie zjechał na przeciwny pas ruchu chcąc ominąć poprzedzający go pojazd, który w tym momencie wykonywał manewr skrętu w lewo i do zdarzenia doszło na przeciwnym pasie ruchu. Wyjaśnił, że ślady hamowania były na prawym pasie ruchu. To świadczy o tym, że kierujący pojazdem M. nie miał pierwszeństwa przejazdu. Jeżeli pojazd wyprzedzający całkowicie znajduje się na przeciwnym pasie ruchu to ma pierwszeństwo przed pojazdem wyprzedzanym. Wyprzedzany samochód ma obowiązek to uwzględnić. Ale pojazd M. zostawił ślady na prawym pasie, czyli nie znajdował się jeszcze na pierwszeństwie przed tym pojazdem wyprzedzanym / k. 28 – 31, 55- 56v/.

Świadek T. D. zeznał, że A. C. dużo wcześniej tj. około 200 metrów przed wjechaniem samochodem na jego posesję zasygnalizował kierunkowskazem zamiar skrętu w lewo. W momencie, gdy A. C. wykonywał manewr skrętu w lewo na wjazd na posesję świadka obwiniony zaczął gwałtownie hamować, a następnie zjechał na lewy pas jezdni i uderzył w pojazd A. C. / k. 24- 25v, 56v/.

W związku z tym, że relacje uczestników kolizji co do jej przyczyn były rozbieżne, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego H. T. (...) Biuro ekspertyz kryminalistycznej rekonstrukcji wypadków drogowych co do ustalenia przyczyn kolizji z dnia 24 lipca 2015 roku, tj. przedwypadkowego położenia pojazdów; w którym miejscu drogi doszło do zderzenia się pojazdów; czy uczestnicy zdarzenia popełnili nieprawidłowości w taktyce jazdy; jeżeli tak, to jakie; czy samochód marki V. (...) był przystosowany do ciągnięcia lawet dwuosiowej wraz z pojazdem; czy samochód marki V. (...) powinien być wyposażony w przedłużone lusterka zewnętrzne; czy kierowca V. mógł nie zauważyć wyprzedzającego go pojazdu ciężarowego; z jaką prędkością poruszały się pojazdy, którymi kierowali T. L. i A. C. oraz który z uczestników ruchu swym zachowaniem bezpośrednio przyczynił się do kolizji drogowej.

Biegły wskazał, że bezpośrednio przed kolizją samochód ciężarowy poruszał się prawym pasem ruchu w środkowej części tego pasa za samochodem V. ciągnącym lawetę, który również poruszał się prawym pasem ruchu, przy prawej krawędzi jezdni i od tej krawędzi rozpoczął zjeżdżanie do osi jezdni. Do zderzenia pojazdów doszło na lewej stronie drogi, na wysokości wjazdu do posesji, gdy samochód ciężarowy częściowo znajdował się na lewym pasie ruchu, a częściowo na lewym poboczu. Samochód V. w momencie zderzenia znajdował się na lewym pasie ruchu. Kierując samochodem ciężarowym nie zachował należytej ostrożności i poruszał się z nadmierną prędkością przekraczającą prędkość dopuszczalną, przez co doprowadził do powstania sytuacji niebezpiecznej. Brak jest podstaw do wnioskowania, że kierujący samochodem V. mógł popełnić jakiś błąd w taktyce i technice jazdy. Bezpośrednio przez rozpoczęciem skrętu w lewo przez kierującego samochodem V. samochód ciężarowy poruszał się prawym pasem ruchu i nie zjeżdżał na lewą stronę jezdni. Zjazd tego samochodu na lewą stronę jezdni był niemal równoczesny ze zjazdem samochodu V., stąd kierujący samochodem V. dopiero w czasie wykonywania skrętu mógł zauważyć, że kierujący samochodem ciężarowym zjechał na lewą stronę jezdni. Reakcja kierowcy samochodu ciężarowego i rozpoczęcie hamowania nastąpiły jeszcze na prawym ruchu, co przemawia za tym, że zjazd na lewą stronę jezdni

był manewrem obronnym wynikającym z nadmiernej prędkości, która nie pozwalała na dostosowanie parametrów ruchu do parametrów ruchu skręcającego pojazdu. Gdyby kierujący samochodem poruszał się z prędkością nie większą niż dopuszczalna to przy takim samym momencie reakcji zdołałby się nawet zatrzymać przed torem ruchu samochodu V.. Obwiniony kierujący samochodem ciężarowym przed rozpoczęciem hamowania poruszał się z prędkością ok. 84 km/h, która o ok. 14 km/h przekraczała prędkość dopuszczalną dla pojazdów ciężarowych na tym odcinku drogi. Kierujący samochodem ciężarowym poruszając się z nadmierną prędkością doprowadził do powstania sytuacji niebezpiecznej skutkującej zderzeniem ze skręcającym samochodem V.. Brak jest podstaw do wnioskowania, że kierujący samochodem V. mógł się w jakikolwiek sposób przyczynić do przedmiotowej kolizji. Biegły, na podstawie pozycji zderzeniowej pojazdów kategorycznie wykluczył, by samochód V. mógł poruszać się po prawym poboczu bezpośrednio przed rozpoczęciem skrętu. Trudno jest ustalić, w którym dokładnie momencie nastąpiło włączenie kierunkowskazu w samochodzie V. i czy w ogóle nastąpiło oraz czy kierujący samochodem ciężarowym zareagował na rozpoczęcie skrętu V. czy na włączenie kierunkowskazu. Pewnym jest natomiast, że przy zachowaniu należytej ostrożności i rozwagi właściwe odczytanie zaistniałej sytuacji nie powinno stanowić trudności nawet jeśli włączenie kierunkowskazu w samochodzie V. nastąpiło bezpośrednio przed rozpoczęciem skrętu lub w ogóle nie nastąpiło /opinia biegłego k. 69- 113/.

Na podstawie art. 42 § 1 k.p.o.w. w zw. z art. 201 k.p.k. a contrario Sąd oddalił wniosek o uzupełnienie opinii biegłego i o wezwanie innego biegłego, albowiem opinia pisemna biegłego H. T. jest pełna, jasna i wewnętrznie niesprzeczna. Nie jest możliwe dopuszczanie do uzupełniania opinii aż do uzyskania w ten sposób odpowiedzi satysfakcjonującej dla strony procesu. Jak wynika z orzecznictwa, tryb postępowania określony w art. 201 ma zastosowanie zawsze wtedy, gdy sąd ma uzasadnione wątpliwości co do trafności opinii albo uzna ją za nietrafną (SN I KR 319/81, OSNPG 1982, nr 11, poz. 149; SN I KZ 231/85, OSNKW 1986, nr 9-10, poz. 82; SN V KRN 125/87, OSNPG 1987, nr 12, poz. 148; SN V KRN 247/88, OSNKW 1989, nr 1-2, poz. 12). Nie wystarczy zatem to, że treść przedłożonej opinii nie spełnia oczekiwań uczestników postępowania (SA w Ł. II AKz 199/10, Prok. i Pr. 2012, nr 6, poz. 22; SA w K. II AKa 270/11, KZS 2012, z. 5, poz. 51, SA w K. II AKa 36/13, KZS 2013, z. 7-8, poz. 50).

Biegły oparł swe wnioski na całokształcie materiału dowodowego i oświadczeniach wszystkich uczestników postępowania (w tym na zeznaniach T. J. i wyjaśnieniach obwinionego). Rolą biegłego nie było ustalenie stanu faktycznego w niniejszej sprawie, bo to jest zadaniem Sądu, lecz ustalenie, jaki był mechanizm zdarzenia i wskazanie, który uczestnik bezpośrednio przyczynił się do kolizji drogowej. W szczególności biegły nie miał obowiązku odnoszenia się do dopuszczalnej prędkości, z jaką mógł się poruszać kierujący pojazdem ciężarowym w chwili wykonywania manewru wyprzedzania, skoro ustalono, że dopuszczalna prędkość na tym odcinku drogi w ogóle wynosi 70 km/h. Ponadto nie musiał odpowiedzieć na pytanie, czy możliwym jest aby kierujący samochodem marki V. wykonał manewr skrętu nagle bez zbliżania się do osi jedni, skoro na podstawie przeprowadzonych przez niego symulacji na podstawie twierdzeń uczestników i wzajemnych uszkodzeń obu pojazdów doszedł on do wniosku, że zachowanie kierującego samochodem V. było prawidłowe (por s. 14 opinii), a jego prędkość – dwukrotnie mniejsza od prędkości samochodu ciężarowego – jednoznacznie wskazywała na zamiar wykonania jakiegoś manewru (s. 15-16 opinii), co wyklucza nagle wykonanie manewru.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny w sprawie, na podstawie zebranego i powyżej ocenionego materiału dowodowego Sąd uznał obwinionego T. L. za winnego zarzucanego mu we wniosku o ukaranie czynu. Obwiniony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona wykroczenia z art. 86 § 1 k.w.

W myśl przepisu art. 33 k.w. organ orzekający wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę za dane wykroczenie, oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu i biorąc pod uwagę cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do ukaranego. Wymierzając karę, organ orzekający bierze pod uwagę w szczególności rodzaj i rozmiar szkody wyrządzonej wykroczeniem, stopień winy, pobudki, sposób działania, stosunek do pokrzywdzonego, jak również właściwości, warunki osobiste i majątkowe sprawcy, jego stosunki rodzinne, sposób życia przed popełnieniem i zachowanie się po popełnieniu wykroczenia.

Ustalając rodzaj i wymiar kary Sąd wziął pod uwagę szkodliwość społeczną czynu, rodzaj naruszonych obowiązków, okoliczności zdarzenia. Uznając obwinionego za winnego popełnienia przedmiotowego wykroczenia, Sąd wymierzył obwinionemu karę grzywny w wysokości 800 złotych. Wymierzając obwinionemu karę, Sąd kierował się przesłankami zawartymi w art. 33 k.w. Kara ta nie jest nadmiernie surowa, ale jednocześnie w pełni adekwatna do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu obwinionego. Społeczna szkodliwość przypisanego obwinionemu czynu była znaczna. Wydając niniejsze orzeczenie uwzględniono ponadto społeczne oddziaływanie oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze orzeczonej kary, które mają stanowić adekwatną względem popełnionego czynu represję wobec sprawcy.

Sąd orzekł o kosztach postępowania w oparciu o art. 119 k.p.w. w zw. z art. 626 § 1 k.p.k. i art. 118 k.p.w. Sąd wymierzył obwinionemu opłatę w kwocie 80,- zł, tj. 10% wymierzonej grzywny zgodnie z art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.). W myśl przepisu art. 118 § 1 k.p.w. w razie skazania, obwinionego obciąża się zryczałtowanymi wydatkami postępowania oraz innymi należnościami, o których mowa w § 3, jeżeli należności takie powstały w postępowaniu. Zgodnie z § 3 art. 118 k.p.w. wydatki wykładane przez Skarb Państwa mają charakter zryczałtowany. Zryczałtowane wydatki postępowania nie obejmują jednak należności dla osób, zakładów, instytucji i instytucji powołanych do wydania opinii oraz należności ustanowionych z urzędu obrońcy i pełnomocnika. W przedmiotowej sprawie obwiniony z uwagi na skazanie winien uiścić kwotę 100,- zł tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania (zgodnie z § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia – Dz. U. z 2001 ro. Nr 118, poz. 1269) oraz przynajmniej część wydatków postępowania w kwocie 500,- (pięćset) zł, a w pozostałej części wydatkami postępowania Sąd obciążył Skarb Państwa.

SSR Agata Makowska-Boniecka